

Силабус курсу

Соціальні основи розвитку особистості

Ступінь вищої освіти – бакалавр
 Освітньо-професійна програма
 «Менеджмент соціокультурної діяльності»
 Дні занять: понеділок 12.45-14.05, ауд.231;
 вівторок, 12.45-14.05, ауд. 227
 Консультації: вівторок 14.00-16.00, ауд. 232
 Рік навчання: II. Семестр: IV.
 Кількість кредитів: 6
 Мова викладання: українська

Викладач курсу:	доктор педагогічних наук, доцент кафедри соціальної педагогіки і соціальної роботи Калаур Світлана Миколаївна
Контактний телефон	0982623656
E-mail викладача:	svitlanakalaur@gmail.com ; kalaur@tnpu.edu.ua
Статус дисципліни	Обов'язкова
Обсяг дисципліни	Кредити ЄКТС - 6 (180 год.)

Опис дисципліни

Дисципліна «Соціальні основи розвитку особистості» спрямована на вивчення процесів соціалізації особистості у різні вікові етапи розвитку. Студенти отримають змогу на теоретичному та практичному рівні аналізувати економічні, екологічні, правові, політичні, соціологічні, технологічні аспекти, що впливають на соціалізацію різновікових груп населення. Отриманні знання допоможуть якісно планувати, управляти та контролювати виконання поставлених завдань та прийнятих рішень у сфері організації соціокультурної діяльності з різними віковими категоріями населення

Структура курсу

Години лек./сем	Тема	Результати навчання	Завдання
2/2	Основні категорії юнології	Розуміти підходи до характеристики основних понять юнології. Знати основні риди дітей як вікової категорії. Усвідомити особливості підліткового віку. Розуміти яке значення та роль виконує молодь у суспільстві	Усне опитування, реферати

2/2	Молодь як особлива група в суспільстві	Розуміти підходи стосовно вікової періодизації молоді. Уміти характеризувати проблеми та негативні явища в молодіжному середовищі. Розуміти причини конфлікту поколінь	круглий стіл, усне опитування, дискусія
2/2	Ціннісні орієнтації і потреби сучасної молоді. Молодіжна субкультура	Засвоїти ціннісні орієнтації молоді. Знати основні причини виникнення молодіжної субкультури. Знати позитивні та негативні сторони основних субкультур молоді	Усне та письмове опитування
2/2	Проблеми соціалізації молоді	Засвоїти двохсторонній характер процесу соціалізації. Сформувати знання про моделі, етапи та види соціалізації	термінологічний диктант, усне опитування
2/2	Організація дозвілля для дітей та підлітків	Засвоїти принципи та закономірності організації дозвілля дітей та молоді	презентація практичних розробок
2/2	Предмет акмеології, її методологічні принципи і підходи. Акмеологічні методи вивчення процесу соціалізації дорослої особистості	Оволодіти понятійним апаратом акмеології. Знати місце акмеології в системі суспільствознавства і людинознавства. Уміти характеризувати сучасний стан акмеології	Усне і письмове опитування
2/2	Акмеологічне вивчення людини як індивіда, особистості, суб'єкта діяльності. Вершини в розвитку особистості людини („акме”) і їх основні	Уміти характеризувати людину в період ранньої дорослості, середньої дорослості, пізньої дорослості. Знати загальні характеристики “акме” людини та оволодіти критеріями професійного “акме” та вивчити показники професіоналізму і професійної компетентності й знати умови досягнення	тестування, усне опитування

	характеристики	професійного “акме”	
4/2	Можливості прикладної акмеології у вдосконалення процесу соціалізації зрілої особистості Управлінська акмеологія	Опанувати прикладними науковими напрямками акмеології. Ознайомитися із основними видами прикладної акмеології: Педагогічна акмеологія, соціальна акмеологія, військова акмеологія, управлінська акмеологія. Уміти розробити акмеограму для власного професійного вдосконалення.	Конспект лекції та відповідні джерела
4/4	Акмеологічні технології особистісного і професійного розвитку. Акмеологічні служба: статус, функції, організація діяльності. Особливості організації дозвілля у зрілому віці	Знати сутність акмеологічних технологій. Ознайомитися із методами вимірювання і оцінки особистісного і професійного розвитку. Розширити уявлення про акмеологічну службу як форму забезпечення особистісно-професійного розвитку. Вивчити загальні напрямки діяльності і функції акмеологічної служби	Усне опитування
4/2	Геронтологія як наука про старість і старіння. Роль соціальної геронтології у процесі становлення старих людей	Ознайомитися із загальними закономірностями й теоріями старіння. Дослідити види старіння. Уміти прогнозувати наслідки старіння населення. Знати історичні аспекти місця і становища старої людини в суспільстві	Усне опитування, тести
4/2	Поняття самотності в старості та її вплив на соціалізацію. Психічне старіння. Адаптація до старості	Уміти характеризувати економічні та соціальні аспекти самотності. Знати стереотипи старості в суспільстві. Оволодіти критеріями визначення психічного занепаду та щасливої старості	Усне та письмове опитування
2/2	Соціальний	Ознайомитися із принципами	Усне опитування,

	захист та організація дозвілля з людьми літнього і старого віку	і механізмами соціального захисту населення літнього і старого віку. Дослідити напрями діяльності з людьми літнього і старого віку. Знати особливості соціального патронату людей літнього віку. Проаналізувати досвід організації дозвілля старих людей	есе
--	---	--	-----

Літературні джерела

1. Артёмов П. М. Типологізації молодіжних субкультур: аналіз основних напрямків та нових засад. Соціологія майбутнього. 2011. №2. С. 32–37.
2. Сушик Н. С. Основи соціалізації особистості: навч.-метод. посіб. Луцьк: Вежа-Друк, 2014. 188. с.
3. Калаур С.М., Главацька О.Л. Основи соціального розвитку особистості: Навчально-методичний посібник для студентів спеціальності „Соціальна педагогіка”. – Тернопіль: ТНПУ, 2006. – 315 с.
4. Пальчевський С.С. Акмеологія. Навчальний посібник для студентів вищих навчальних закладів — Київ: Кондор, 2008,- 398 с.
5. Соціальна геронтологія : навч. посібник / Уклад.: Н. М. Коляда. – Умань : ФОП Жовтий О. О., 2016. – 84 с.
6. Геронтологія : словник-довідник / Едуард Крайніков. К. : Паливода А. В., 2010. 352 с.
7. Бабосов Е.М. Прикладная социология: Учеб. пособие. – Мн.: Тетра Систем, 2000. – 496 с.
8. Черниш Н. Соціологія. Курс лекцій. – Львів: Кальварія, 2003. – 544 с.
9. Головатый Н.Ф. Социология молодежи: Курс лекций. – К.: МАУП, 1999. – 224 с.
10. Головенько В.А. Український молодіжний рух у ХХ столітті. – К., 1997
11. Корнієвський О.А. Якушик В.М. Молодіжний рух у ХХ столітті. – К., 1997
12. Життєві кризи особистості: Наук-метод. посібник у 2-х т. Ч.2., К.: ІЗМН, 1998
13. Закон України «Про об'єднання громадян» від 16 червня 1992 року (зі змінами у 1993 р.)
14. Декларація про загальні засади державної молодіжної політики в Україні від 15 грудня 1992 року.
15. Закон України «Про сприяння соціальному становленню та розвитку молоді в Україні» від 5 лютого 1993 року (зі змінами 1994 р., 1995 р., 1996 р.)
16. Закон України «Про молодіжні та дитячі громадські організації» від 1 грудня 1998 року
17. Студентський рух у сучасній Україні: реалії, тенденції та перспективи розвитку. / Матеріали Всеукраїнської науково-практичної конференції (17 жовтня 2002 року). – К., 2002 – 96 с.

18. Діяльність молодіжних та дитячих громадських організацій: Збірник нормативно-правових документів. Випуск 1, 2 – Тернопіль. – 2003. – 48 с.
19. Акмеология: Учебник / Под общ. ред. А.А. Деркача. – М.: Изд-во РАГС, 2002.
20. Акмеология: Учебное пособие / Анатолий Алексеевич Деркач, Владимир Георгиевич Зазыкин. – СПб.: Питер, 2003. – С. 205 – 212.
21. Фонарев А.Р. Профессиональная деятельность как смысл жизни и акме профессионала // Мир психологии. – 2001. – № 2. – С. 104 – 109.
22. Психолого-акмеологическая служба. Настольная книга практического психолога. – М., 2001.
23. Психология человека от рождения до смерти / Под ред. А.А. Реан. – СПб., 2001.

Допоміжна

1. Бондаренко І., Давидов П., Ціннісні орієнтири у формуванні державотворчих устремлінь молоді // Шлях освіти. – 1996. – №2. – С. 15-18.
2. Громадянська позиція. Інформаційний бюлетень дискусійно-інтелектуального клубу «Аргумент». – Тернопіль. – 2003. – 95 с.
3. Проблема Формування критеріїв добору соціальних цінностей у сучасній молоді // Людина, становлення, розвиток. – Львів-Одеса. – 2017. – С. 202-208.
4. Зверєва І.Д., Козубовська І.В., Керецман В.Ю., Пічкарь О.П. Соціальна робота з дітьми і молоддю (теоретико-методологічні аспекти). Ч. 1. – Ужгород: УжНУ, 2000.
5. Леник В. Українська організована молодь. – Мюнхен-Львів, 1994.
6. Реан А.А. Акмеология личности // Психологический журнал. – 2000. - № 3, Т.21. – С. 88 – 95.
7. Саркисян К.Б. Смысл жизни и акме в свете музыкально-поэтической антропологии // Мир психологии. – 2001. – № 2. – С.98 – 102.
8. Третьякова Е.И. Самоактуализация как системный механизм динамики смыслового поля личности и предпосылка акме // Мир психологии. – 2001. – № 2. – С. 79 – 82.
9. Козлов А.А. Социальная геронтология. – М., 1995

Політика оцінювання

- **Політика щодо дедлайнів та перескладання:** Роботи, які здаються із порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку. Перескладання модулів відбувається із дозволу деканату за наявності поважних причин (наприклад, лікарняний).
- **Політика щодо академічної доброчесності:** Усі письмові роботи перевіряються на наявність плагіату і допускаються до захисту із коректними текстовими запозиченнями не більше 20%. Списування під час контрольних робіт та екзаменів заборонені (в т.ч. із використанням мобільних девайсів).
- **Політика щодо відвідування:** Відвідування занять є обов'язковим компонентом оцінювання, за яке нараховуються бали. За об'єктивних причин

(наприклад, хвороба, міжнародне стажування) навчання може відбуватись в он-лайн формі за погодженням із керівником курсу.

Оцінювання

Остаточна оцінка за курс розраховується наступним чином:

Види оцінювання	% від остаточної оцінки
Модуль 1 (теми 1-6) – обговорення, розгляд питань	21
Модуль 2 (теми 7-14) – обговорення, розгляд питань, виступ з повідомлення	21
Модуль 2 (теми 15-21) – обговорення, розгляд питань, виступ з повідомлення	21
ІНДЗ	12
Екзамен (теми 1–21) Підсумковий контроль у тестовій формі	25